

PREDIKUAK ZUGARRAMURDI, 1875

<http://mediateka.fonoteka.com>

Nafarroako Gobernua - Gobierno de Navarra
Euskarabidea - Instituto Navarro del Vascuence
Nafarroako Euskararen Mediaketa - Mediateca del Vascuence de Navarra
<http://mediateka.fonoteka.com>

Iturria:

Jose M. Satrustegi, 1987, Euskal testu zaharrak I, Euskaltzaindia, Iruña.

Bertsio informatiko honen egilea:

Elea

Nafarroako Euskararen Mediaketak egindako lanak publikoak dira eta, Jabego Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

PREDIKUAK ZUGARRAMURDI, 1875

I

Sermón sobre los bailes

Exordio

Guelditzen da necazalea lanetic, bazterra edo bere ondasuna quisuztatu duenean? Eta ezpada lanetic guizona ura guelditzen ¿guelditu bear ote dut nic predicatoric Misione Santuarequin nere Erria verotu eta quisuarequin lurra bezala ondududanean? Ez, eznaiz gueldituco, beicic labradore onen guisa lotuco naiz lanari, predicacioneari aldaba azcarquiago emanden quisuaren fruitua vilececo eta conserbatzeco, eta baldin nere oyu miñec nior uquitzen eta enfadatzen badute, ceren eldunaicen maiz edo veti becatarien irazartzera verri charrequin eta loa pecatariari quentzen diotenequin, adibeza lenic Amos etc.

Dominus Deus locutus est: quin non proffetabit?

(Ex. Amos, cap. 3)

Vatimalizaque, iñor, nitaz enfadatuco denic pecatariyari, verri charrac ordinarioqui

ecartzen tiodelacoz adibeza lenchago Amos profetaren erran bat. Cittuzten guti maitatzen profetac, Ysraelitar sineste guticubec, ceren maiz profetitzatzen citiozten eriotziac, carcelac eta fin gasstuac, ederqui erratien pretenditzen zuten dembora eta ocasiueta Loquimini nobis placentia: eta Amos profeta ateritzen da profeten alde eta vere burubaren defenditzera eta libratzera onaco itzaquin Dominus Deus: ut supra Mintzo vaguiñtez vorondate gastua eta zuben galgarriyaren deseyuz, au vay litzaquela gogorra eta miachagarria, viño erran viar vadugu Jaungoicubac diona ¿nola eztizubegu pronosticatu viar Jaungoicubac errañen dubena? N. A. M. Ez dudaric izan, zuben salvaciyuaren deseyuz mintzo naizela: asqui penatzen naiz pecatariyari verri charrac ecarri izan viarraz; vino erratian Jangoicubac condenatuco dela, penitencia eguiten ezpadu, nondic nic erran diozequet verceric?

Emen guertatzen da, Acab Erreguiarequin, Miqueas Profetari guertatu zetzayona. Erreguia arc, deseyatzen zuben guerlarat ateratia, eta Erregue Josafaten consejuz, ceñec eman cion lagunduco zutelaco itza, consultatu edo galdetu cion Profetey, guerla aren suceso edo ondoriyua. Onetaraco, juntatucittuben laur egun urbill profeta falsu, au da Aztiyac, eta guciyec batian erracioten atarazattequiela eta victoria logratuco zutela. Ascende et dabit eam dominus in manu regis. 3 reg. 22. ¿Ezta verze Profetaric? erran cion Josefatec; Bay, eranzun cion Acab erreguiac, bada verze ezin icusi dudan Profeta bat, ceren arizaidan beti, beti gauza tristiciac anunciitzen. Datorla vada oriyere. Aren esque viyali zuten mandatariyac, erregutzen cion profeta Miqueasi, conforma zadiyela verze profetac erregueri erran cioten arterat edo arequin. Vivit dominus, quia quod cumque dixerit mihi Dominus hoc loquar. Vacar vacarric Jangoicubac erratten didana, orisse vera erranendiot. Erran cion bade Erregueri verze guciyen iduriyaren alrebes. Ec Erregueri, guerlan garay, victorioso aterico cela erran cioten, eta Miqueasec, garaituba izanen cela. Ec Erregueri, viciyarequin, guerlatic itzulico cela aseguratu cioten, Miqueasec verriz, yuaten edo ateritzen bacen, illen zutela. ¿Cer guertatu cen? Sartucen cen Erreguia arropac mudaturic, ezagutu etzezatzen etsayec, sartu cen diot batallan Siriaco Erreguiaren contra, eta saeta batequin ill zuten. Mortuus est. Yllzen Acab, vegarriyetara ongui erran zion profeta falsuetaz fidatu celacoz, eta Eguiyazco Profeta, Jangoicubaren izenian mintzatzen zetzayonari siñetsi nai izandu etziolacoz, verac naizubena ez izanic ere.

¡Oh Cristabac! Gaur eguin biar dut Miqueasen oficiyua. Pecatariya davilla, nondic eguiñen duben vere gustuba, Jangoicubaren nayaren contra, Erregue Acab vezala: veti nailuque ateri veriarequin, eta azquenian gueldittu ongui eta victoriyaqen eriotzeco orduban. Onetaraco galde eguiten eta consejuba escatzen dió: Nori? Ez, eguiya erran diozequeten Jangoicubaren Ministrubey, vaicican, adulatzen, engañatzen duten Profeta falsubey. Badaquizube ceñi? demoniyua Mundua eta vere Araguiyari. Oc diote erratten, vizidadiela, ibilldadiyela nola nay, gogubac escatzen dion conformedaderat, eta azquenian victoriyarequin aterico dela. Oray bada, yarri viardu oquin alderdiyan eta numeruban Jangoicubaren Ministrubac? Desgraciatuba predicatoria au eguiten dubena: Ori ez, dio Miceasec, eztut nic ori erranen baicic Jangoicubac diona Vivit Dominus, etc. Atenciyua N. A. M. Naiduzube nic ere erratia. Miqueasen conformedaderat eguiya villussiya eta den vezala churia churi eta gorriya gorri dela? bay edo ez? Dudaric eztéc... Ea bada, diot equivocatzeco peligruric vague, ocasiyua eta peligrubac matte ttuztenac, pecatubetan, erremediyoric eztu, erorico direla, eta ocasiyo eta peligruric urbillenecubetaric bat direla danzac, vilcuida nasiyac eta yosteta guizaseme eta emacumien artecubac. Ycusi dezagun. Ave María.

¿Nor izandu cen, du S. Efenec galdetzen, Cristabei accione itsusiya hoc eracutsi ote

cionac? Yzan cen S.n Pedro? Yzan cen S.n Juan edo vertze santuren bat? Ez eguiatzqui, baicic izandu cen Demoniyua, gure arimien etsaya Verac eran cion Jangoicubaren sierbo bati; leitzen den vezala zazpi doayetaco liburuban. Yaquin nay zuben zuben Religiosuba onec cein cen Jangoicuba gueyenic ofenditzen zubena, pecatuben incentivo edo gay vezala; eta oraciyuan cengonian, icusizuben, aricirela Elizan sarcen, danzan-socan guizaseme bat, vertze anitzen artian, eta Elizari varnetic inguru bat eman bezala, eritzen citutzela oñequin, gure Jesus Gurutzeficatubarenac: eman zuten berce inguru bat, eta eritzen cituzten Jesusen Magestadiaren escubac; berce inguru baten ondoban equencen cioten Corona burucoa, eta oñen pean erabilli zuten: berce inguruban, irri eraguitzen zuten Jesusen dolorietaz, ttuba lussttuba arpeguira cioten botatzen, sayetsa cioten idequitzen, eta aztaz zuten blasfematzen. Zagon Religiosuba ura arrittuya pasatzen eta icusten zubenarequin, eta ezin eramenez amberce injuria eta atrevimentuba, eta yequicera ciyuanian, etorri cetzayon guizaseme danzaren guidariya ura, eta erratten dió: deseyatzen zanubelacoz yaquitia ceñ izan zattequiyeu gueyenic Jangoicuba ofenditzen duben gauza, eta aren ofensac provocatzen ttubena, aren ordena eta nayez, Ni, bainaiz illumbietaco Principia, dantza eta yosteta profanuben mayestrua eta guidariya, etorri naiz, zuc naizanubenaren eracutsi eta manifestatzerat. Yaquinzazu, danzetan direla eguiten, Jesu Cristoren contra, zuc icusi ttuzun gaizquiya eta maldadiya oyec guciyac. Zango edo oñen muguimentu, eta zapata curiosubac aguerciarequin, ttuzte even redentoriaren oñac ofenditzen: zabalduric besubac ibiltziarequin even Salvadoriac, gurutzean idiquiac iduquicittubarenac ttuzte despreciatzen: vuelta edo itzuliac, eta ematten ttuzten ingurubequin, osticatzen, oñpetzen eta injuriazten dute aren corona: even musica soñubequin, irria eta burlan daude, Jesusen Magestadiac eguiñeco nigarra eta padecittubaco doloria etaz: soñeco adorno eta veztidu lascibuequin, diote ttuba lusttuba, arpeguira J. Cristori botatzen: alegriya vanuarequin, sayetsa idequiten, eta even uquitze ciquiñequin dute blasfematzen. Onen gatic bada, despreciatuba izatten da Jangoicubaren Semia dancetan, eta, ni, baliyatzten naiz dittudan arma guciyetaz cristaben contra dancetaco ocasiyuetan.

Ycusten duzube A. M. nola aitorcen duben demoniyuac dantzetaco Autore, mayestrua eta guidariya dela J. C. gure Jaunaren deshonoratzeco? Ycusizazube gueyago: Dantza da, dio S. Agustñec, círculo ingu bat ceñen barna, centroa, erdia da demoniyua. Andic artiquitcen botatzen ttio bere sayetac arimei, eritzen colpatzen baitittu danzariyac, eta danzariey veguira daudeney. An, ttu Demoniyuac, dio Guillermo Lugdunensec, amberce ezpata, non emacume danzariyac, soñeco lascivo eta provacalliz yaunciac acudittu direnac. An eritzen du ezpata villussiyarequin, ceren ezten mantu, honestidadiari servi diozequenic: An daude zorrotubac ezpatec, ceren apaintzen diren, majotzen diren plazarat yuateco, eta (y) dantza vera da errotaria, vere ingurubeqn edertasunic ebatsiyena zorrotzen dubena, torpecen incentivo, gay eta su gueyagoraco. Emacumia, doncella, hoc, diré, dio S. Antoninoc, araco Ynfernuc putzutic ateritzen cirela, quean nasiyac, S. Juanec icusicittuben larrapot langosta caltegarriya ec. Langostac, saltoca ari direnac, Erregue eta ec gobernadazequien arrozoyic vague: Larrapotiac, even apetito vanuaren ecin aseaz: Langosta caltegarriyac, even provocaciyuequin, galtzen itsusten baitittuzte Elizaco fruituben, au da, proposittu santuben edertasuna. Emacumia oc, diré, dio S. Basilioc, aizia even soñu lasaya, eta lurra even dantza ciquinequin cutsaten corropitzen dutenac. ¿Au ezta ereguitia gasstaqueriya eta corrupcionia? Veguira oray, ereiñatic vilyuco ttuzten ondoriyuac. Nola pisatzen eta ponderatzen zuben nere S. Francisco Salescubac! Dantza, vilcuida nasi, eta verce gabazco yosteta profanubec dacarzquite erribatian ordinarioz izatten diren pecatubac: aserreac, invidiyac, burlac, eta amodio torpe eta eroac. Cer seguidaiteque, dio Petrarac, escu lasay, vegui libre eta honestidade eta recatoric vague

dabilzan oñ batzubetatic? Egercituba diré, Jangoicubaren veldurtasuna eta lotsa santuba destruitzen urratzen dutena: Acullubac dirá, araguiaren verotasunac eta pasioniac ciricatzen ttuztenac. Hi sunt libidinum stimuli; eta onequi lassatzen diré, idequitcen gastaqueria eta loiqueriyaraco atiac. Haec laxamenta licentiae. ¿Norc eztu icusten, dio S. Ambrosioc, even salto eta muguimentu guciyequin mutil guizasemien arimetan eguitten dituzten calteac? Cembat pensamentu gasstubac! Cembat accione itsusiyac! Cembat pretensione ciquiñac!. Dudaric paratzen duzube ondoriyuba otaz?

Errambeza Ysraelgo Pueblubac nondic seguittu cen Cecenaren, Bezerruaren, idolatria añ Jangoicubaren desagrado eta gaitzesiya, eta ogueita iru milla ysraelitarra equin eriotzia ec. Nondic even danza profanubetatic baicic? Vidit vitulum et choros. Arimac diré emen iltzen pecatubengatic, eta maiz asqui gorputzac ere naigabe disgustubengatic. Errambeza Herodesec cergatic esquein eta ofrecitzen duben vere Erreinu guciyaren erdia, eta aguintzen mozt diozetela lepua S. Jn Bautistari. ¿Cergatic, dio S. Mateoc, Herodiasen alabaren danza provocativuaz baicic? Picatzen diote emen lepua Graciya divinuari (ori erran naibaitu Juanec) eta errenunciatzen du, ez erdia baicic Ceruco Erreynu gucia, atseguin, gusto vano batengatic. Gueyago: cembat vider aldiz, danzan aridirenac, galtzen diote erre(s)petuba ec corregitzen ttuzten Sacerdotiey? Ala guertatucen Eguberri arrats batian, Sajoniaco Erreynuban, Colbeche deitzen den errian, meza gab erdicoaren ematen aricen, Roberto deitzen cen Sacerdotiarequin. Ecin errancezaquiem meza deseyatzen zuben devociyua eta atenciyuarequin, urbillean danza errepican ariciren batzuben gatic. Viyalicion avisubat issiltziaz eta guelditziaz favore eguitteco, viño etzuten casoric eguin naizandu. Sacerdotiac eguitten dio Jangoicubari otoitza yendia equin escarmenturaco, arren iduquizetzala danzan gueldittuvague urte bat. Gauza arrarua! Urte bat ososua, yan edan vague, eta loric eguin vague egon ciren danzan gueldittu gabe, eguna eta gabaz, y guero ilciren gueyenac. Cembatetan ezchuzte burlatzen Eliza eta Elizacubac? Ala eguin zuten Flandesen Mastrichco villan, zubibaten ganian berregun bat Guizacume eta emacume danzan ariciren batian. Pasatzen cen Sacerdote bat Gure Jaun Sacramentatubarequin carrica batian, equin vista eta ainciñetic, viño etziren dantzatic gueldittu baicic seguittu zuten evena artan. Laster izancen equin castigua. Zubia eguin cen vi pusca, erori ciren gueyenac urera, eta itto ciren. Ycusten duzube seguitzen eta eldudena dantzatic?

Eta ¿cér erranen dugu, orracó berce yosteta eta zube deitzen ttuzuben liberticione, demoniyuac, ez bacarric erri andiyetan baicic oraiñ ttipietan introducittu edo sartu ttuben orietaz? Badaquizube ceñetaz naicen mintzo. Orraco diversio lotsa santuba galduerazten ttuzten orietaz. Orraco yostetaz ceñetan du doncellitac icasten (dio Petrarac) obiago izanen lizaquiyena iracasten ezpalu; icasten baitu, aunitztan, honra, estimaciya eta castidadia galzeco gaya diren gauzac.

Orraco elcarrequin yuatia orietaz, guizasemiatic eta doncellaq besoz beso, ceñen artian baituaz, van, vi Demonio lujuriaren suba aizatzen eta ernatzen; Jangoicubaren siervobatec icusi zuben vezala. Orraco vilcuida nasiyac ceñetan uste dute cillegi zazquiotela besarca musubac eta berce zube daquizquizubenac. ¿Cer da au? Deittu biarttuztela yocubac, cristabec, ciquinqueria eta loiqueriya verceric eztiren Demoniyuaren yosteta itsusiya hoc? Yostetac, torpezaren escola publicua direna eq?

Oh cer carguba eta icagarrico Juicio zozrotza esperozaigun, Sacerdotiac ezpaldin vadugu eguiñal gucian peste izurri, gastuba onen contra clamatzen eta oyuba eguiten!!! Veguira nolaco carguba eguitten zayon Apocalpsiyan Pergamoco Obispuari. Habeo adversus ta

paca: quia bages illic tenentes doctrinam Balaam: Apoc. 2. Ezagutzen dut zure Fedea eta virtutia, viño contu emazu Balanen doctrina seguitzen dutenetaz. Cer doctrinaz? Araco Balanec, Balaac erregueari Ysraelitarrec pecatubetarat eroriarazteco eracutsi zionaz. Veldurra cion Erreguia onec, Jangoicubaren aldetic añ asistitubac eta favorecittubac zeunden Ysraelitarrey, eta Balaanec eman cion consejuba Erreguiari guerla eguin ziozela emaztequiequin, even edertasuna danza eta muguimendubequin becuratuco cittuztenequin: eta eguiyazqui ala guertatuzen, bada idolatrian erori ciren. Au premititzen du Pergamoco Obispubac? Eztu bada Salbatuco bere virtute propiyuac, añberze pecatuben ondoriyuac vere gañ dauzquiyelarie. Hay cer carguba gurea! cer carguba Sacerdotiena!

Ycus bezate ere Familiaco Buratso, even alaba (eta emaztiac si tambien bailan) danzara, yostetara yuateco, ez bacarric licencia ematten baicic, orañic componcen adornatzen ttuztenac. ¡O Buratso cruelac! Ura yuntatzen duzube loyarequin? Emazube, formatu den loyaz, contuba, eta y loya orretan erortzen diren guciyetaz! Cer da apaintzea alava, guerra gueyaco eguitteco, egurrari, oliyua votatzia vaicic? Cer orrembercetiñequan ancizarete, dio S. Ambrosioq, zuben alabaren estimaciyo honra eta arimaz? Qué eranzunen duzube Juicioan? Erranen duzube, ezconzac direla orrequin ajustaten eta componcen? Oh eta cembatetan diren facilitatzen pretensione eta accione torpe asco, esconzaco esperanzarequin!!! Errambeza verzala Amon principiac, vere Arreba Tamarren amodioz erittucenian. Deseyatzen zuben viziquia principia onec vere arreba Tamar ezagutu eta gozatu seigarrenecuban; otoizten eta eregutzen zuben aren deseyu ciquiñetara amor emunciozela, itz batian consentizezala... Ez Anaya, erratten dio arreba Tamarrec, becatu izigarriya izanen litzaque ori; ez anaya. Goyen goyenez eguin dezaquezunaz da escatu eta galdetu emaztetzat Zure eta nere aita Davidi. Loquere ad Regem, et non negabit me tibi. Orobat izanducen ezcontzeco itza au aditzia non bereala pasatu cen obretara, eta indarrez gozatu zuben Tamarren nayaren contra naiz vere atrevimentuba au pagatubazuben guero Amon principiac vere viciarequin. ¡Oh cembat ciquinqueria eguitten diren ezcontzeco esperanzarequin! Eman vezate Buratsobaq guciyetaz, eta even ondoriyuetaz contuba.

Viño concedidezagun, eztirela burlatubaq guelditzen, francotan guertatzen den vezala: ¿Cer escontzac izandittezte orraco pecatuba vittartian izanzutena oriyec? ¿Cenbat escontza añ desverdiña añ desvaratatatubac etziren formatu danza eta yosteta oriyetatic Buratsoen naya gustuba eta vorondatiaren contracuac, guelditturic Buratsuba oc aflagittubac eta pesalumbratubac, even ababaz izaneco descuidubaren castiguraco?

Ycusi dezagun esura. Sagradan dacarren ejempluba au. Casatu eta acabatu urran cittuzten Venjamintarrac Ysraelgo verce Tribucoec, eta juramentu eguin zuten, arren, etzioztela eman viar even alabac emazteteco eriotzetic escapatu ciren guizoney. Seietan egun, viciyarequin libratu cirenetatic, lauregunec villatucittuzten andre gayac, eta vertze verregun guizona ec escatu cittiozten doncellac emazteteco, Siloco ciudadeco habitantiey, viño etztiozcaten emanaizandu; cela eguiña zuducaten alabac ez uzteco juramentubaz, edo verce gauzaz, eta ona nola valiyatu ciren Venjamintar guizona ec even zarragocuben consejuz. Yarri ciren gordetubac ardance eta mastibatian, Siloco doncellac danzarat urtioro yuaten ciren paragebaten onduan, eta yosta eta descuidatubagubac arizirenian yequi ciren gordetubac zauden mastepetic eta ebasticittuzten berregun doncella, bacochac vereeta guero ezcondu ciren. Jud. 21. 23 Juxta numerum suum rapuerunt sibi de his quae ducebant choros uxores singulas. Ez otezuten erreparatu guizona ec eguin zuten atrevimentubaren ondoriyuey? Bay quartu ciren. Bada cer dute erranen Buratsoec equin alabac ebastiac icusi eta? Cer eztute eguiñen eta sufrittuco pesalumbriyarequin? Errambezate eta eguin bezate nai duten guciya, diote Benjamintarrec, ceren eurec izanen

dute even doloria eta penaren culpa. Certan dago Buratsoequin falta? Escatu cittioztenian even alabac emazteteco, ez ematia artan? Viño ez: ec zuten yuramentubaz gañerat, zeunden venturaz obligatubac borchan even alabac ematerat? Adizazuben Josefoc cer dion: Buratsuben culpa egonducen, alabac ez ematiarequin, danzarat yuatera uztia artan; eta onengatic, esconcen badire Buratsoen naya eta vorondate guciyaren contra, eurec dute ondoriyua oquin guciyen culpa, bada utzi cittuzten ocasiyo eta peligrurat yuatera. Ypsos in culpa esse, quia filias negligenter custodierint. ¡Oh Buratsoac, eta ceñ cargu añ terriblia espera zaizuben! Yzanendiré cargu, zuben alabac eguiñen ttuzten becatuac; zuben alabac torpeza eta gasstaquyeriyeterat pretendittuco dittuztenenac, eta culpen eta dañu fiñerañocuban seguittuco diren consecuencia edo ondoriyuenac, zuben culpaz, zubez zaratela medio usariyo gasto corruptionian ez casatu izandubaz, ez utzi izandubaz ez debecatu izandubaz... Oh nere Jangoico ona! amberce sufritzen duzuna!, ¿Noiz artiño aguantatuco duzu Buratso lazo eta descuidatuba oquin acholavaguetasuna eta Fede escasa? ¿Cer onela falta diozequete, araco escondu cirenian, humiac, izatten bacittuzten, Ceruraro azico cittuztela eman cizuten itzari?

Etzatteztela Buratsoac engañatu... Eman dago sentenciya zuben contra. Juez justuba da Jangoicuba eta pagatuco ttuzube, zuben culpaz, zubez alaban danzetan, yosteta peligrsubetan eta vilcuida nasiyetan eguitten eta verciy eguinerazten ttuzten pecatubac. Erremediya bada zubez onelaco estutasunean zebe burubac ez icusteco eta Juicio andiyan garbi aterizeco, eracusciozube zuben alabey erretirua, ceren dancetan diren arima galzeco peligrubac millaca, ceren danzaz gañera diren verce anitz yostatzecono modu obiagocubac eta inocentiagocubac. Au eguinazube, au consejazube, au guciyey esracuszube, eta onequin Jangoicuba izanen da zuben aldetic honratuba. Lurrian guero eternidade batian gozazeco Ceruban, guciyeri deseyatzen dizubedan vezala. Amen.

II

Humildad

Omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur. Luc. c. 14

Ezdaquit caustuco oteden Evangelioan bertce virtute bat maizago encargatcen zaicuna humildadea baño. Erran daiteque casic, guri humildadea eracustera bacarric etorri izan cela Mundura Jaungoicoaren Semea, ongui yaquinic ainguru becatarien eta gure lenvico guratsoen soberbiatic sortuac direla Munduaren lenetic acaballaraño gaitz guciac. Au dela medio dudaric gabe, gure Salvatzaleac, eldu baitcen Mundura becatuac eguicaco calteac erremediatcera, eman nai izan zacun ejemplu ain aindia bere humildadeaz.

Eguiazqui examinatcen badira gure Salvatzalearen misterioac, eguiteac eta vici modu osoa, ezda nion ere caustuco anditasunic: bere escuan zaucan bere Amataco destinatua zaucana, Munduan lenvico Erreguiña izatea baño disponitu zuen izan zadiela, garbia eta Saindua bai, ecin gueyago, baño pobrea dembora berean, eta bere clase apalarengatic munduan guti zaguturic vici cena: Aciendendaco destinatua zagon paragea autatu zuen bere sor lecutzat, eta gambela siascataco; Zurquin pobre bat autatu zuen uatz Aitataco, ceñen cerbitzuan vici izan cen oguei eta amar urtez: igues eguiten zuen yendeenganic honratu nai zuten demboran; eta azquenic autatu zuen eriotce gucietan deshonoragarriena; Cein baitcen dembora artan gurutceco eriotcea. Orañic orai ere pasioneco Misterio guciac pasatu ondoan, Ceruan gloriaz beteric aurquitcen den demboran, gure vistara modu ecin gueyago humillean presentatcen, da, edo gurutcean itez yosia, edo Aldareco Sacramentu Sainduan

bere anditasun gucia hostia ttipi baten negurrira biurturic.

Obraz eta egemploarequin bezala, itcez ere etzaicu issiltcen gure Salbatzalea humillac izan gaitecila aguintcetic Sn Mateoren Evangelioan erraten dacu: Discite á me quia mitis sum et humilis corde. Icasazue niganic ceñen humilla naicen. Salomon guizon yaquinsun aren medioz erraten digu: Cembatenez doai eta prenda gueyago autesten diozun cere buruari orduan eta humillago izan zaiteci: Quamto magnus es, humilia te ipsum. Eta gaurco Evangelioan gu humildadera gueyago muguitu naicic virtute untara exortatu ondoan parabola batequin erraten dacu azquenean, humillac izanen direla goratuac eta honratuac, eta soberbioac eta vanidadeari lecu ematen diotenac despreciatuac eta beituac. Omnis qui se exaltat etc.

Saindutasunaren cimendua deitzen dio San Ciprianoc humildadeari. Cristauen artean lenvicicoc caustu bearden virtutea eta barrena, dio San Geronimoc, dela humildadea. Eta San Bernardoc erraten du humildadeac goardatcen eta zaintcen dituela bertce virtuteac. Humildadearen estalpean bai daude seguroenic bertce virtuteac: presuna humillac presente iduquitcen ditu bere faltac eta defectoac, eta guizonaren miseriac eta deuseza, eta ez diote hirriaric ematen baicic urricalmendua bertceen faltac eta disimulatcen ditu urricalduric. Humillac zagutcen du soil diferencia guti dugula guizon guciec elcarren artean: iturri beretic eta miseria berequin sortuac garela gucioc; desgracia beretan erortceco arrascuan gaudela eta acaballa bera izan bear dugula. Eta humildadeac zaumendura au ematen dacun demboran, goardatcen gaitu progimo lagunaren caridadean eta libratcen gaitu niori ere desprecio eta burla eguitetic.

Humildadeac decarra baquea cergatic presuna humillac badaqui ceditcen eta ez ceditu nayac pizten ditu discordiac eta aserdurac: eta finean humillac ontzat artcen ditu eguiten zaizquion correccioneac, advertitcen zaizquion utsac, eta ematen zaizquion conselluac eta bere buruaz ez bait da sobera fidatcen, baitaqui adisquide eta Superioreen conselluac enzuten gusto, amorio eta modu andiarequin ematen da consellua, ongui enzuna izanen delaco seguridadea den demboran, oquen guciengatic nequez alderatcen da humilla zucen pidetic, eta uts edo macur bat eguinic ere lasterrago erremediatcen da bere falta.

Baño ventajaoc guciac humildadeari darraizcon bezala bertce aren bertce gaitzac yarraiquitcen zaizquio soberbiari. ¿Noiz zagutcen eta aitortcen du soberbio batec bere utsa eta macurra? ¿Nor atrevitcen da alacoari correccione bat eguitera, consellu bat ematera edo falta bat advertitcera? ¿Baño cer da soberbia? Soberbia da batec bere burua mereci duen baño gueyagotan estimatcea: Soberbia da yendeec honra dezatelaco deseyu min bat izatea: humildadeac eracusten dacu gueren faltei beguiratcera, eta eguiatzqui humilla denac, bere falta eta defectoen culpa bere buruari botatcen dio, eta bere baitan ventajaric causten badu zagutcen eta aitortcen du Yaungoicoari zor diola. Baño soberbia den lecuau dio Spiritu Sainduac, ezdela beñere falta quimera eta aserdura eta ondotic odioa. Soberbiari darrayo invidia ere, ceren bere buruaz, bere gaucetaz eta doai eta ventajetaz vanidadea artcen duenac ez dieceque beguiratu begui onarequin bertceen on eta ventajei: bere burua nailuque icusi bertce gucien gañetic, eta au dela causa tirria eta pena ematen diote bertceren onac.

Soberbia paratcen du Sto. Tomas Doctoreac vicio capitaletan lenvicicoa: badira vicio batzuec capitalac deitzen direnac, cergatic diren bertce vicio batzuen iturriac eta Amac bezala, eta alacoa da soberbia. Gueyago erraten du orañic Scriptura Sainduac. Vicio gucien iturria eta zaña dela soberbia. Initum omnis peccati superbia.

Eta eguiatzqui, ¿Norc daqui cembat becatu causitcen duten Munduan soberbiac, vanidadeac eta presuncioneac? ¿Cembat guerla ezdu pizten manatu nayac eta cembat gaizqui ez du causitcen guerla batec? ¿Cembat odio eta envidia ez du sortcen bere burua bertceac baño goitiago icusi nai izatetic? Anditasunean bertceei yarraiqui nayac edo bertceac pasatu nayac, cembat trampa ezdecarra contutzaletan, cembat injusticia eta ebasco gobernazaletan, cembat zor eta guibelatcepen echeetan eta familietan?

Vanidadiac eta soberbiac equentcen dehe merito gucia obra onei. Yaungoicoaren aitcineraco ere, bada deusere ezdute valio animaren oneraco vanidadez eta yendeen erranagatic eguiten diren baru limosna otoitz eta gañeraco obra onac. Eta oranic Munduonen estimuan ere preñaric ederrenac eta doaic baliosoenac galtcen dute beren lustrea ec berequin dituenari vanidadea autetsi ezgueroztic. ¿Baño cembat ezdu edertcen bere burua yaquinsun humillac, vanidaderic gabeco ederrac eta soberbiari lecuric ematen ezdion aberatsac eta nobleac! ¡Milla egemplu causten dira Escritua Sainduan claroqui aditcera ematen dutenac cembat maitatcen duen Jaungoicoac humildadea baño cein gauza gaitcesia duen dembora berean soberbia. Soberbia ceraman zuen Cerutic infernuco zolarañio Lucifer bere lagunequin eta Aita Eternoaren Semearen humildadeac eramaten ditu guizonac lurretic Cerura. Soberbiac galdu cion Adani paradisuan; eta humildadeac erdietsi cion gure Salvatalearequin gurutificatu zuten ladron onari betico paradisua: Evaren soberbiac galdu guintuen eta Mariaren humildadeac erremediatu: Vere soberbiaren castigutan animale biurturic guelditu izan cen bezala Nabucodonosor, alasse ere bere humildadearen pagutan José legue zagarreco Patriarca ura gartcelatic lecura Egipto gucico miserregue eguina izan cen. Eta azquenic ¿cerc ecarri izan cion David erreguiari eta aren erreinuari iru egunetaco peste labur baño arrasagarri ura? Vanidadez yaquin nai izan zuen Davidec bere erresuman zaucan yendeen numeroa; baño Jaungoicoac instante berean gaztigatu cion Gad Profetaren medioz anitz ofenditu zuela vanidadeac, eta unen castigutan, auta cezala edo zazpi urtetaco gosetea, edo iru illabetetaco guerla edo iru egunetaco pestea: Beressi zuen pestea cergatic pesteac ezdecarran Jaungoicoa ofenditceco ocasionic goseteac eta guerlac bezala, eta ceren pestearequin arraiscu bera duten andiec nola ttipiec nola erregueec: bada iru egun iraun zuen pesteac eraman cituen aren erresumatic, 70 milla presuna. Escarmentu oc guciac ematen dute aditcera cembat gaitcesten duen Jaungoicoac soberbia, eta arrozoin andiarequin cergatic soberbioac eta vanidadetsuac naiduten berentzat Yaungoicoari zor zaizquion adoracionea eta errespetua. Unengatic dauca emaniq sentencia: soberbia izanen dela beittua eta etc. Qui se exaltat etc.

Baño bere burua ongui examinatcen duenac, ¿humidadez ala soberbiaz betetceco motivo gueyago caustuco ote du bere baitan guizonic abentajatuenac?

¿Norenganic errecibituac ote ditu vanidadez eta anditasunez betetceco motivo ematen dioten onac? ¿Yzan du parteric ederrac bere edertasunean, ala du graziaz errecibitua? Guizonic abillenari ¿cer gueldituco litzaquioque demborari, eracustunei eta Yaungoicoac eman cion talento naturalari zor zayona eman ezgueroztic; Soberbia beti dago beguira bere onei eta ventajei eta ez du pensatcen equen zorric niori ere badiola, baicic dena berez erdiestua duela. ¡Cer miseria eta itsutasuna au bera! Deus ere ez bereic; dena gucia bertceen ganic errecibitua eta siñetsi bear ¡dena bere abileciac erdietsi duela! ¿Cer on presentatuco du guizonac Yaungoicoaren ganic errecibitu ez duenic edo parte gueyena bedere ari zor ezdionic? Baño ¡cer diot parte gueyena! falta eta defectoetan ezpada, ¿badu venturaz guizonac parteric deusetan ere? ¡Edo beneizpen uca dezaque onic ttipiena ere zor diola Yaungoicoari, egunoroco vicia eta instanteroco ats artcearen ganic errecibitcen dituen

demboran? ¿Eta cer eguinenluque vicia gabe? ¿Cer animaco facultaderic gabe? ¿Cer corputceco mienbroric gabe? ¿Eta oc guciac norenganic eldu ote zaizquio ezpada Yangoicoaren ganic? Bere burua ongui examinatcen duenac milla miseria caustuco ditu bere baitan yende-en vistara aguertcen balire anitz solas emateco videa paratuco luquetenac. Viotz andi eta generoso eta entendimentu argui batec casu guti eguiten du bere ventaja eta doayetaz: gueyago beguiratcen dehe vere falta eta escasiera oc erremediatceco, eta au da eguiatzqui humildadea erdiesteco videa. ¡Eta cein gauza maitagarria den humildadea!

Humildadeac edequitcen ditu Ceruco atead eta erdiesten Aita Eternoaren bendicioneac: humildadeari darrayo viotceco baquea: presuna humilla izain da urricaltia progimo lagunaren faltac disimulatceco, cergatic ongui consideratcen duen guizonaren miseria eta deuseza, eta baitaqui gure baitan causten den onic ttipiena Yaungoicoari zar zayola. Humillac ere beguiratcen dehe bai bere onei eta ventajei baño ez vanidadez betetceco baicic on gucien causitzale, Yaungoico gauza gucien eguileari esquerrac emateco. Etzayo ez autetsico humill eguiatzcoari niortaz ere burla eguin nayic.

Baño on oc guciac erdiesteco ezda asqui humildadearen itchura: gauza erreza da yendeen vistan humilla iduritcea, baño guciz necosoa viotcez eguiatzqui humilla izatea: Asco aldiz paratcen da empeño andi bat Munduaren veguietan humil delaco fama erdiesteco, eta guertatcen da humildadearen estalpean soberbiaric finena gorderic egotea: ez da olaco humildade falsoa aditu duzuen bezalaco ventajac eta onac erdiesten dituenac, baicic viotcez eta ichuraz izan bear dugu humillac Munduan: cembatenez ttipiagi eguiten garen gueren estimuan lurrean, vici gareneño orduan eta gueyago izanen gara Yaunaren beguietan: Yduqui detzagun bada presente gueren faltac eta izanen gara humillac guerentzat eta urricaltiac bertceren faltac disimulatceco: humildadeac erdietsico dazcu Munduan Yaungoicoa cerbitzatceco bear ditugun gracia, eta eriotcean edequico dazcu Ceruco atead. Amen.

III

Meditación: Novísimos

Qui non renunciat omnibus quae possidet, non potest, etc.

Causten cen aldin batez zure Salvatzalea Mendi gain batean zauzcalaric bere inguruan bere discipuloac; eta icusi zuen yende tropa andi bat eldu cela aren agoco doctrina saindua enzuteco deseyuarequin. Urricalduric Jesus maitagarria eta mendi gañeraño igateco nequea escusatu naicic, atera citzayen bidez erdira errecibitcen cituelaric cariño andienarequin, eta eman cehen animen sustentu espirituala esplicatcen cehelaric Ceruraco doctrina.

Pensaturic equen corputzac ere sustengu beartuac caustuco cirela erran cion bere discipuloetaric Felipe deitcen cen bati ¿Non villatuco ditugu oguiac ainbertce yende-entzat? Guizonac bacarric andreac eta aurrac contatu gabe allegatcen ciren bortz milletaraño. Felipec erresponditu cion: Jauna: berregun denariren edo peceten oguia ecarriric ere, apenas allegatuco zaye bocadu bana. Dembora berean erran cion Andres deitcen cen bertce discipulo batec: Yauna, bada emen mutil bat bortz ogui eta bi arrain dituenac, ¿baño cer ari gara unequin? Orduan manatu zuen Salvatzaleac yar zadiela yende tropa ura gucia eta bedeicio botaric eta milagrosoqui berraturic ogui ec ase zuen yende gucia eta orañic soberante equin ere bete ciren amabi zare.

Dudaric gabe arritcecoa idurituco zaitzue milagro au: nic ez dut ucatuco ez dela ala; baño bai erranen datzuet urasse bezain milagro andia eguiten duela Yaungoicoac egunero nai badugu guc consideratu. Ez bortz milla eta bortz egun milla, baicic millonac millaca, eta oranic animaleac, egaztinac eta arrañac ezgaitu egunero mantenatcen Yaungoicoac? ¿Baño nola eguiten du au? Milagrosoqui ¿bada cer milagro andiagoric aci-ari fruitua urteero ecarraztea baño? Ea Munduco guizon abil guciec eguinen dituzten lurrac eta aciac eguiten dituzten lanac?

Baño ez da nere asmoa gaur egunoro guertatcen den milagro unen gañan minzatcea, baicic gure Salbatzaleac esplicatu cehen doctrinaren medioz eman cehen alimentu espiritualetic ocasioa arturic minzatu nai nuque animari gauza onetan pensatcen egotetic eldu zayon probechu edo sustengoaz. Presta zazue instante batez atencionea.

Eta eguiatzqui: Nondic ere etzayo animari etortcen ainbertce indar eta sendotasun nola gauza onetan pensatcen egotetic, eta uni deitcen zayo medi tacionea. Agozco otoitza litzaque valiosoena gure mingaña Yaunaren laudatcen ari den denboran viotza ere artan balego pensatcen; Yaungoicoaren presenciac escatcen dituen devocione humildade eta errespetuarequin; baño aguerian dago milla aldiz gure otoitz ec Yaungoicoari placer baño disgusto gueyago eman bear diotela eta errateco moduan gure mingaña erraten duenari casu eguiteco gogoric ere ezduela izaten, gure pensamentua non dabilen icusi ta, eta ez dugula gueren burua premiatcen atencionea viltcera.

Au dela medio; comuzqui probechu gueyago ateratcen du animac ordu laurden batez gure religione sainduaren egui-etan pensatcen, au da meditatcen egotetic, ecen anitz orduz errezatcen egotetic. Eta ¿cer bear guinuke mediatu edo pensatu gueyenec eta maizenic? Gure Salvatzale adorarriaren pasione Sainduac ocupatu bear luque gueyenec Cristabaren pensamentua: Una Nere Cristabac, una leitcen ez daquitenec ere lei dezaqueten liburua: unec ematen du aditcera cer den becatua eta cembat aborrecitcen duen Aita Eternoac, bada ain icigarriqui castigatu zuen bere Semea, bertce-en becatuengatic. Redentore maitagarri unen vicitzaren eta particularqui pasione Sainduaren historia da escolaric oberena virtuteac icasteco: emenche bai icas guinezaquela ematen diren leccione admiragarriequin humillac izaten; burlac eta berac sufricen; ofensac barcatcen lagun progimoa maitatcen eta Yaungoicoa gauza gucien gañetic cervitzatcen. Edocein virtuteen bearretan causten denac acudi dezala botica Saindu untara, eta emen caustuco ditu ejemplo arrigarriac eta viotza mugitceco indar andia dutenac.

Baño bego asunto au ere bertce aldia bateco bada ezda au ere nic gaurcotzat autatu duten asuntoa. Badire Cristau-arentzat bertce oroitzapen batzuec valiosac tentacioneac garaitceco; becatua utci-azteco, eta Munduco onetaraco guticia itzalteco indar andia dutenac; dira gure azquen fiñaren oroitzapenac, erraten duelaric Espiritu Sainduac berac: Oroí zaite ceren azquen fiñaz edo suerteaz; eta etzara becatuan erorico: Memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis. Oroitzapen oc maiz gogora ecartcera bear zaituztet бага gaur exortatu.

Sines diazadazue Nere Cristabac: Meza batzuec enzun eta arrosario batzuec errezatcearequin etzatela deus ere ari: eguizue prueba; guti goztatcen da. Pasa citzue rato cembait eriotcean, Yaungoicoaren tribunalean eguin bear zaizcun yuzcamenean, seculaco penetan eta seculaco zorionean meditatcen: ezduzue untaco gasturic eguin bear: dembora da gauzaric merque-ena, eta icusico duzue nolaco mudanza causituco duzuen zuen

viotcean, eta pensamentu oc berac, cer propositu firmeac eguinacico dazquitzen becatuan ez erortceco eta cerenganic tentacioneac erresqui aizcatceco. Ez da berdin erremedioric: ez dugu escaporic: gucioc arrapatu bear gaitu azquen acaballaco pasage tristeac.

Gure azquen fiñaren oroitzapenac animan causitcen duen lembicico ona da; itzaltcea viotcean Munduco onetaraco aficione ta pasione soberatua. Uste dute anitcec Munduco onen guticia unec ezduela calteric eguiten animan: deusec ere gueyago: Ontasunac berratu baicic itsutasun andi batequin dabillanari, nai badu berac aitortu guticia guti ematen diote bertce Munduco on-ec; bada guticia eta deseyu guti ematen duten gauzac empeñu gutirequin billatcen dire eta milagroac baicic erdiesten eta are gutiagoc erdiesteco necosoac badire: eta ¿gauza erdiesteco erreceñetari eta guti importatcen duenetari oteda bada Cerua? Munduco onen atcean pasione andiarequin dabillanaren viotcean beñere azdire falta vanidadea eta envidia; vi vicio soil ondorio tristeac dituztenac baño alaie ere conciencia examinatceco demboran caso guti eguiten zayenac: alacoac ez dute otoitz onic eguiten ecetare ongui confesatcen ceren beti dauzca viotcean eta pensamentuan Munduco gauzac eta particularqui codicia baita becatu gucien zaña eta iturria dion bezala San Pablo Apostoluac.

Alfer da Nere Cristabac: Munduco onen guticiac beteric dagon viotcean ezdago an lecuric Yangoicoaren amorioarentzat, bada alacoac cuidado guti iduquitcen du anima garbi eta virtutean eta animaco ontasunetan aicinatceaz: Unengatic erraten du Jesucristoc bere Evangelioan: Ez duenac renunciatcen dituen gauza gucietara, ez daiteque izan nere discipuloa. Nisi quis renunciaberit omnibus quae possidet etc.

Yauna erranen du acaso nor baitec: beraz ezdugu maitatu bear Munduco onac? Ez dut nic erraten ez direla maitatu bear, baño bai ez direla sobera maitatu bear; au da, ezdugula etan gure viotza paratu bear, Ceruco onen caltetan.

¿Eta cer señaie emanen da Munduco onetaraco pasione soberatua den ala ez zagutceco? Emanen dazquituet bat baño gueyago. ¿Baduzu cere vicitza pasatceco adina eta alaie ere zabiltza pasione andiarequin gueyagocoen atcean cere burua bertce guciac baño goitiagoc icusi nairic? ¿Arindu bear lecuac progimo cembaiten onac iluntcen datzute viotza? ¿Erreparu gutirequin irabaci cerbait eldu zaizulacotz; artcen duzu besta egunetan viageren bat edo bertce ocupacione edo tratu Elizaco funcioneac galazten dazquitzunac? ¿Gabaz eta egunaz, ametsetan eta idatzarriric zaude beti cere gaucetan pensatcen? Bada oc guciac dire señaieac animaco gauzac baño gueyago maitatcen direla Munducoac.

¿Nai duzu orai Cristaba erremedioa, Munduco onen ganaco amorio soberatu au itzaltceco? Zoaz maiz pensamentuarequin eriotceco ordura: para zazu cere burua trance estu artan: contu eguinzu causten zariela goatce batean bertce Munduraco etsiarequin, eta erran diazazu. ¿Cer dira Mundu untan zuc gueyenic maitatcen dituzun gauzac? Guratsoac, aurrideac, humeac, cere esposa, ontasunac, cere hechea, haciendac, diversioneac? Bada preciso izanen da gauza maite oc guciac beticotzat uztea: eriotceac eremain zaitu cere alderdiaren ondotic: eriotceac ateraco zaitu cere guratso, aurride eta familia maitearen artetic berriz ez itzultceco: eriotceac utziacico datzu cere echea berriz ez artara itzulceco: ez duzu yaquinen cer escuetan, cembatetan eta nolacoetan ibili bearra izanen den, eta finean eriotceac quenduco dazquitzu ontasunac, haciendac eta gauza guciac. ¿Eta uste duzue separacio unec berdin penatuco duela Munduco gauzac itsutuqui maitatu dituenari eta bere negurrian indituenari? Ez Nere Cristabac ez: baicic permitituco du Yaungoicoac sobera maitatu dituenari cruelquiagoc penatua guerta dadien.

Eta ongui empletatua dago guizonaren viotza alcabo aimbertce penatu bear duten gaucen maitatcen? ¿Ezluque obequi eguinen maitatcea apuro artara laguntza eta consueloa eman diozoqueten gauzac?

Baño ez pensatu Munduan ainbertce maitatu diren gauzac utci bearrac ematen duen penan encerratcen direla eriotcearen samintasun guciac: beguiratcen badu ondocora eriotceco trancean causten denac, orañic gogoracio aren penagarriagoac etorrico zaizco burura. ¿Cer etorrico zayo bada? Etorrico zayo pensamentura ordu gutiren barrenean aren corputza eta anima animale batec azquen atsetan eguiten dituen demostracio tristeac eguin ondoan, Yaungoicoaren Ministroa uyuz dagoquiolaric, eta ezpañetara arrimatcen diolaric Santo Cristo baten imagiña adoratceco, dembora berean presente daudenec suspiro cembait botatcen dutela baño gauza oc guciac den gutiena autetsi gabe, apartatuco direla elcarrenganic: gueldituco dela orduan corputza itsustua eta tronco bat bailiz bezala gogortua, uquitcen duten guciec escuac garbitcen dituztela: finean ateraco dutela echetic len baño len botatcen duen usañarengatic cantu triste batzuen erdian, eta ezquila soñuan eta acaso ezquilic gabe eremanen dutela Campo Santora an lu(r)pean sartceco, berriz beñere yendeer vistara ez aguertceco.

¿Arinac zaizquizue pensamentu oc? Bada ez dire orañic eriotceco trancean causten denaren izpiritura etorrico zaizquion triste-enac. Animac izan bear duen suertearen casuz etorrico zaizquionac milla aldiz icigarriagocoac izanen diré. ¿Cer guertatu bear ote zayo bada nere animari? erranen dio bere buruari trance artan causten denac. ¿Cer icusteco otenago ni? Fedecac erraten daut azquen atsarequin batean Yaungoicoaren tribunalean presentatu bearra naicela. ¿Norc guiaticu otenau arat? ¿Non edo cer paragetan guertatuco oteda yuzcamen ura? ¡Ah! orainche bai asten dira guertatcen nere baitan bein baño gueyagotan predicarien agotic aditu izan ditudan gauza icigarriac. Yltceac icitcen nau eta eznaiteque espacatu eriotcetic: Yaungoico yustu, Yaungoico zucen, Yaungoico Saindu baten presencian nere vicitzaz contu ematera presentatu bearrac icaratcen nau, eta loturic eramanen nau arat Yaun poderosoaren escuac: icerdiac ematen daut eta odola ozten zait pensatceaz ere finic gabeco eternidade icigarri batean, eta edequiac icusten ditut daudela neretzat aren ateac. ¡Ay oc apuroac! ¡jay au estura! ezbaita nere baitan alacoic beñere guertatu!

¿Eguia ote da nere Cristabac trance estu artan icusi bear ditugula gueren buruac? segurqui bayetz. ¿Nola bada ez da gueyago pensatcen? ¿Cer ari gara miserable triste oc pensamentu oc gogotic aizcatcearequin tristeac direlacotz?

Espiritu Sainduaren errana da: eriotceaz maiz oroitcen denari, ongui goanen zayola eriotceco orduan: bene erit in stremis. Eriotcean pensatceac, bai itzaltcen du Munduco onetaraco pasionea, nondic eldu baita Cerucoac ez billatcea. Ala pensatcen zuen Saladino General famatu Munduaren parte bat garaitu izan zuen arc; ceñec utci zuen atorra utsean eraman cezatela enterratcera, eta soldadu batec atorra aren egal bat lanza baten puntarequin goratcen zuela uyu eguin cezala erranez. "Una certara viurtu den Saladino famatuaren anditasun gucia." felipe II. Españiaco Erregue andi eta piadoso arc, iltceco aiticinean deitu zuen bere semia Erreguea bearra eta estalquia goraturic bere pechoan formatcen asi citzaizcon arrac eracusten citiola erran cion: "Ycusazu semea certan acabatcen diren Munduco anditasunac".

Bada eriotzaren oroitzapena ain gauza valiosa balin bada Munduco onequin ez sobera zoratceco; juicioaren eta infernuarena ez dira ttipiac becatuan erortcetic guardatceco eta

becatuco estaduan causten dena arrasscu artaric ateratcera muguiatzeco. Ceren ¿norc esplicatuco du animari lotuco zayon daldaria eta beldurra Jesu Cristo bere Magestade gucian bere aitecinean icusten duelaric?

Bi liburu edequico ditu Juez divino arc: Evangelioa eta concienciaren liburua. Evangelioaren doctrina saindua eracutsi onduan erranen dio: una cer eguinbear cinuen: una cer vici modua eraman bear cinuen: goacen orai icustera cer eguin duzun: leenic examinatuco dira obra onac: baño ¡cembat arrepatuco diren ustelac! Ustelac caustuco diré yendeen ongui erranagatic eguinicaco obra onac: ustelac Munduac icusteagatic eguinicacoac: ustelac devocioneric gabe eguin diren otoitzac: ustelac lausengoac muguituric eguinicaco limosnac: bacarric eta bacarric Yaungoicoari agradatceagatic eguin izan direnac artuco ditu ontaco Juez riguroso arc: examina citzue beraz nere Cristaba; examina citzu obra onac; ea cer modutan, nola cer fiña eta miraiquin eguin dituzun: eguin ditezquenac, eguin alez gordean: yendeen vistan eguiten direnei soil errezqui lot daquieque vanidadea eta Munduaren estimacioa erdiesteco deseyua.

Eta ez pensatu dela doctrina au nere iduri edo estutasun bat: Evangelio saindua escuan daucala yuzcatu bear gaitu gure Juez Jesucristoc, eta evangelioan erraten dacu berac: ezdezala yaquin zure ezquerreco escuaz, escuñecoac eguin duen obra ona; eta aurpeguia garbi dezagula barugaren egunean, niorc zagutu ez gaitzan colore-etan baru garelá: eta cuidado itz oquin; Jesucristorenac dira eta ez nereac.

Ondotíc examinatuco dire becatuac: edo obequiago erranen dut: Yaungoicoac arguitasuna emaníc, icusico ditu batec bere concienciaco becatu guciac ispilu batean aurpeguia icusten den bezain garbiqui, orai conciencia examinatceracoan gueren soberbiac gordeazten dazcunac; casuric eguin gabe uzten direnac, eta becatutaco artcen ez direnac ala artu bearrac. Anchen bai, an icusico du batec bere concienciaren ezcabia gucia: anchen mingain libre eta lañoac, maldicioa, murmuracioa eta itz lizuñac Jesusen icena baño maizago agotan artcen dituzten ec; aguerico da ea cein ausarqui erraten dioten juez yusto ari ulaco eta alaco guaza ez direla becatu: beldurric ez duten escuan eta menecoei burla eguitea beren escuan daucatela uste dutenac; anchen arrepatuco dute desamparatuen Aita eta pobre eta flacoen defenditzalea, enossent eta ignorante etarañoco guciei eguinicaco irrietaz contua escatuco duena; ondotic vengantza artceco.

¿Norc esplicatuco du animaren orduco apuroa, icusten duelaric JesuCristo illen eta vicien Jueza Magestade icaragarri batez batez betea; escuñeco escuan yusticiaren ezpata eta ezquerrecoan legue saindua dituela? ¿ainguiru guardiacoa aurpegui damugarri batequin alde batean, eta bertcean Demonioa ortzac irricaturic? eta lau orrietaric icara esperoan cer sententia aditu bear ote duen? ¡Oh jesus, eta ura apuroa!

Sentencia cere favore aditu naico vide duzun Nere Cristaba, valia zaiteci presenteco demboraz penitenciaren medioz egun icaragarri artaraco prestatceco: ecar citzu maíz gogora guizonaren azquen finac guero urriquiác ez izateco: cuidado, anitzei guertatu zayela uste gabe au, eta eternidade osoan egoteco daude nigarrez beren uts eguinaz. Gueren escuan daucagu ez alaco desgraciarić guertatcea: valia gaitecin orai confesione on baten medioz Yaungoicoarequin vaqueac eguiteco: artu deliberacione firme bat Yaunaren cerbitzuan seguitceco, bada nagusi maitagarri unen cerbitzuan causten da baquea vicitza untan eta guero errecibituco gaitu Ceruan. Amen.